

KOŠTICKÝ ZPRAVODAJ
pro obce Koštice, Vojnice, Vojničky, Želevice – říjen 2013

Vážení občané!

Příští dva měsíce jsme pro Vás připravili spoustu akcí, a protože jsou zaměřeny pro malé i velké/mladší i starší, doufáme, že si mezi nimi vyberete! V průběhu roku se snažíme nezapomínat na žádnou skupinu občanů v našich obcích a poslední měsíce v roce to potvrzují!

Připravujeme pro Vás dětské divadlo, které uvedeme při Mikulášské nadílce (1.12.) a následně při adventních trzích v Košticích – tedy 8. prosince (2. adventní neděli). Těšíme se, že se Vám budou děti v pohádce Sněhurka líbit a že je odměníte velkým potleskem. Pohádku nacvičujeme několik týdnů – děti jsou úžasné. Těšte se!

Společenská kronika

V měsíci říjnu významné životní jubileum oslavují:

pan František Šulc – 70 let
pan Zdeněk Hakl – 60 let
paní Olga Berková – 65 let
pan Václav Heller – 76 let
pan Miroslav Kraus – 85 let

Rodičům Lucii a Bohumilu Olivieriusovým se v uplynulých dnech narodila dcera Ellen!

Blahopřejeme!_

Setkání důchodců

V pátek 11. října 2013 se uskutečnilo na sále KD v Košticích již tradiční Setkání důchodců. Na začátku účastníci viděli vystoupení dětí ze ZŠ a MŠ Koštice, které s nimi nacvičily paní učitelky Anna Grundová, Markéta Kofrová, Miroslava Giurgová a Jiřina Nováková a které se všem moc líbilo! Také vystoupení malých mažoretek se setkala s velkým úspěchem, starší mažoretky ukázaly své umění a ty nejmenší alespoň pochodovaly a byly moc roztomilé. Vystoupení nacvičila slečna Lucie Anderlová. K poslechu i tanci hrála skupina Druhej dech. Akce skončila před půlnocí a podle slov účastníků patřila mezi velice povedené!

Nepřehlédněte

- V sobotu 28. září 2013 se uskutečnilo **Želevické posvícení** aneb Zabíjačkové hody. Odpolední vystoupení kouzelníka a hudba k poslechu i tanci byla doplněna vynikajícími pochoutkami, které pro návštěvníky posvícení v Želevicích připravili pan Duben se svými spolupracovníky z želevické hospůdky, za což jim moc děkujeme...víme, že je se zabíjačkou opravdu hodně práce!
- V pátek 4. 10. 2013 se uskutečnil další ročník **Nočního pochodu pod Házmburk**. Členové SDH Koštice (pan Plaček, pan Josef Pernet a slečna Soukupová) dávali v půlce cesty záchranu v podobě teplého čaje a případného odvozu do cíle. Letos ale všichni došli ☺! Po malém ohňostroji účastníky akce přepravili hasiči zpátky do Koštic. Za pomoc při akci moc děkujeme!
- V sobotu 5. 10. 2013 se uskutečnil na sále KD Koštice **turnaj ve stolním tenisu**. Vítězem se stal pan

Petr Mical. Akci sponzorsky pomohla zajistit Cihelna Heluz Libochovice, za podporu akce jim moc děkujeme!

- V pátek 1. listopadu od 17 hodin se v kostelíku v Košticích uskuteční **Dušičková slavnost** – na programu bude nejprve malý koncert, potom rozsvícení dýní a světelných obrazů, položení květin u pomníku padlých a pouštění vodních lampionů. Srdečně Vás zveme!
- Dne 16. listopadu (15 hodin, knihovna na OÚ Košnice) se uskuteční **Den salátu**. Přineste ochutnávku a sami ochutnejte, co ostatní připravili 😊!
- Od října se změnila **výpůjční doba knihovny** – nyní jeden den v týdnu: středa 13 – 17 hodin.
- **Charitativní sbírka ošacení** (hraček, ložního prádla apod.) se uskuteční v neděli 3. a 10. listopadu od 17 do 18 hodin v KD Košnice.
- **Zájemci o výlet na adventní trhy** se hlásí u paní Zelinkové. Pojedeme pravděpodobně do Budyšína (ověřujeme informace o programu), v sobotu 15. prosince 2013, cena dopravy 50 Kč.
- V sobotu 26.10.2013 se od 18 hodin uskuteční na Vinci **tradiční pálení Masarykovy Vatry**. Akci pořádá SDH Košnice. Srdečně Vás zveme!
- Jak jste již určitě zjistili, na hřbitově v Košticích došlo ke **změně při vyhazování hřbitovního odpadu** – místo velkého kontejneru je u vchodu popelnice, která se pravidelně vyváží. Důvodem změny bylo to, že se do kontejneru vyhazovaly televize, pneumatiky apod. Nicméně i nyní někteří návštěvníci nerespektují popelnice a odhazují nejrůznější odpad všude po hřbitově a v jeho okolí. Prosíme Vás, dbejte na udržování čistoty na tomto pietním místě!
- V neděli 27.10.2013 v bývalé škole ve Vojnickách pořádají členové SDH Vojnice-Vojničky **slavnostní setkání u příležitosti 120. výročí vzniku**.
Program akce: 15.00 slavnostní zahájení
15.15 – 17.00 prohlédnutí výstavy (určeno také pro veřejnost)
od 17.00 volná zábava

Tajemství domů v Košticích - dům č. 4

Dům č.4 byl společně s nynějším domem č.88 původně púllán. Dle dostupných údajů v katastru to byla hejtmanská chalupa.

Prvním známým majitelem byl r.1663 **Mates Hayde** (či Hejda), r.1669 rychtář Koštic. Dalším majitelem je 1681 **Jiří Slatínský** z rodu Slatínských z č.38, 1691 **Jakub Linhart**, 1708 **Tobiáš Trester**, 1710 **Hans (Jan) Hayde** či Hejda. V tehdejších dobách často najdeme v listinách různé přepisy jmen z češtiny do němčiny, a to dokonce v rodných listech.

Roku 1713 byl čtvrtlán odprodán (nevíme komu) a od roku 1729 se táhne společná historie domů č.3 a č.4.

Majiteli domů č. 3 a č. 4 byli:

1729 **Mates Černaj** či Matěj Černý (nejprve vlastník domu č.4)

1734 **Matěj Černý** s manželkou Evou za 100 kop (koupen dům č.3)

1749 11.11. **Antonín Vágner** oddán s Annou Fohri

1757 syn **Antonín Vagner** a manželka Marie, dcera Matěje Černého- koupeno za 170 kop (měl dceru Barboru nar. 6.8.1791)

1766 **Jakub Šindler** s manželkou Evou, vdova po Antonínu Vagnerovi, do plnoletosti Jakuba Vagnera

1775 **Bernard Šindler** s manželkou Alžbětou do plnoletosti Jakuba Vagnera

1786 č.4 přebírá **Jakub Vagner** za 220 zlatých a 40 krejcarů 1792 č.3 přebírá jeho mladší bratr **František Vágner**

V této době se statky opět rozdělují. č.3 kupuje r.1811 **Petr Viktoryn** s manželkou Rozálií , vdovou po Františku Vágnerovi. Dům č. 4 přebírá po otci r.1823 **Antonín Vágner** za 600 zlatých, žení se r. 1836 s Marií roz.Podanou z Horek. Mají děti: František Engelbert nar.1827(pozdější dědic statku), Antonín nar.1832, Josef nar.1834, Barbora . Dceři Barboře se 2.2.1870 narodila nemanželská dcera Anna Maria

Dále se budeme věnovat už jen domu č.4, který r.1867 převzal po otci **František Vágner** s manželkou Josefou, roz. Hauptvogel z Libčevsi. Jeho syn **Josef Vágner** měl nemanželské dítě s Karolinou Hellerovou (nar.12.4.1866), dcerou Josefa Hellera, představeného a kostelníka z č.38. Toto dítě (Josef Heller, nar. 11.4.1887 v č.38) přiznal Josef Vágner v matrice za vlastní, takže později nese jeho jméno. Téhož roku Josef

Vagner přebírá statek a 7.1.1888 se s Karolinou Hellerovou žení (čekal pravděpodobně, až bude majitelem statku a bude si moci Karolinu vzít). 19.4.1898 se jim narodila ještě dcera Marie.

V roce 1910 jsou v Třebívlicích oddáni **Václav a Marie Hellerovi** a stávají se majiteli nemovitosti č.4. V roce 1913 je statek rozdělen, Hellerovi jsou nadále majiteli horního traktu statku, nyní č.88. Majiteli č.4 se stávají **Ferdinand a Františka Heinovi**, v roce 1918 statek vlastní **Emilie Hefnerová**.

Roku 1926 objekt kupují manželé **Karel a Anna Kubáčovi** (viz č.2), bydlí zde s rodiči a s dcerami Evou (1919) a Marií (1923) a zřizují modernější pekárnu. Postupně kupují dům č.5 a 7. V domě č.7 bydlí a je tu zřízena také v tzv. domečku modlitebna církve československé husitské. Dům č.7 byl v 17. století původně obrovským statkem - patřily k němu dnešní č.6, 93, bývalé č.94 (na rohu pod poštou) a obrovské pozemky po obou stranách až k dnešní silnici. Cesta od sv. Jana ke Karfíkům (jak existuje dnes) vůbec nebyla, vše byl jeden celek.

Šťastné soužití úspěšných manželů je narušeno narozením nemanželského syna Karla, kterého má Karel Kubáč se zaměstnankyní Veselou. Manželství Kubáčových je rozvedeno, nikoli však rozloučeno (rozluka bylo trvalé odloučení manželů odpovídající dnešnímu rozvodu). Manželé spolu dále podnikají. Ve svých 37 letech dostává Karel Kubáč zápal plic a umírá. Jeho manželka obdržela životní pojistku, za kterou zvelebila dům č.7 a za pomoci svého starého otce Karla Svatoše vede dál pekařství sama. Pan Karel Svatoš se dožil 90 let v plném zdraví, jednoho dnes si lehl a už se nezbudil.

V průběhu hospodářské krize ve třicátých letech je Anna nucena živnost i dům č.4 prodat rodině **Holešovských**, kteří dále provozují pekařství až do znárodnění. Paní Alžběta Holešovská byla skutečnou umělkyní v oboru krejčovském, vyhlášenou švadlenou, za kterou jezdily zákaznice zdaleka. Některé její modely byly vystaveny na svatební výstavě v Košticích v červnu 2013.

A jak pokračuje historie rodiny **Kubáčových**? Dcera **Eva** se r.1937 vdává za sedláře **Václava Hellera** z domu č.88. Matka novomanželům věnuje po svatbě dům č.5, kde nadále Hellerovi bydlí a mají pět dětí

(**Václav** – bydlí dnes ve Vojničkách, **Ivan** – bydlí v Košticích, **Eva** (dnes Bělochová) – bydlí v Košticích v domě č.5, **Miloš a Karel**.)

Dcera **Marie** se vdává r.1944 za **Josefa Hellera** z domu č.38 (mají dvě děti – Josefa a Marii). Musí kvůli tomu přestoupit na katolickou víru, což se její matce vůbec nezamlouvá. Jelikož ve válečné době se nedala sehnat pořádná výbava, dostává Marie vše do začátku od pratety Františky Válkové (viz dům č.2), která

u nich po smrti manžela žila. O osudu rodiny Hellerů se dozvíme ve vyprávění o č.38.

V současné době vlastní dům č.4 starosta Koštic **Jaroslav Vlasák** s manželkou **Annou Skalskou**, dům č.88 rodina **Ivana Hellera**.

Ve všech dílech vyprávění o koštických domech se vyskytují dnes zcela neznámá slova, např. **půllán**. Co to slovo znamenalo? LÁN je česká plošná míra, užívaná od 13. století. Lán zemský či pražský = 48 jiter = 18,158 hektarů. Lán selský = 18,6 ha, lán panský = 23,13 ha, lán

kněžský = 25,62 ha, lán královský = 27,94 ha. Tzn. půllán, v tomto případě selský, je vždy polovina této částky, zaokrouhloho hodně nahruho asi 10 hektarů, čtvrtlán asi 5 hektarů. Tak si uděláme obrázek o velikosti majetku některých sedláků v Košticích.

A dále si povězme něco o **robotě**. V roce 1775 poddanství sedláků trvalo tři dny roboty v týdnu. Ti, kdo vlastnili koňské potahy (sedláci), robotovali tři dny v týdnu dvěma koňmi a jedním pěším. Půlsedlák (měl většinou jen volský potah) dva dny v týdnu potahem a 13 dnů pěších ročně. Chalupníci (do 20 korců polí) měli 26 dnů pěší roboty a domkář (bez polností, dříve též tzv. bez dědiny) 13 dnů. [Neboli: čím chudší, tím měl menší robotní povinnost. Asi aby mohl shánět obživu jinde, např. ve vznikajících manufakturách nebo fabrikách či domácí práci.] Robotní povinnost přetrvala až do roku 1848, kdy nejprve 18.3. Ferdinand I. Dobrotivý přijal petici, která shrnovala požadavky českého lidu. Ve většině těchto bodů požadavku vyhověl a výsledkem bylo mimo jiné i odebrání politické i jiné moci vrchnosti.

Irena Hellerová - říjen 2013

Zdroje: Košnice, Želevice, Vojnice - František Štědrý 1928, Katastr nemovitostí, Wikipedia
Marie Čeňková (roz. Polívková), Marie Kosková (roz. Hellerová)
Státní archiv Litoměřice – digitální církevní matriky, Serak.cz/patrejme

Nejbližší akce:

25.+ 26.10. 2013 Volby do Poslanecké sněmovny

ČR	Vojničky/škola	Košnice/salónek KD		
26.10.2013	Pálení Masarykovy vatra	18 hodin	Vinec	Košnice
27.10.2013	Setkání u příležitosti SDH Vojnice-Vojničky	15 hodin	bývalá škola	Vojničky
1.11. 2013	Dušíčková slavnost	17 hodin	kostel	Košnice
3.+10.11.2013	Charitativní sbírka ošacení	17-18 hod	KD	Košnice
16. 11. 2013	Den salátů	15 hod	knihovna	Košnice
17. 11. 2013	Pečení s dětmi (pečení perníčků a betlému)	14 hod	sál KD	Košnice
1.12. 2013	Mikulášská nadílka + divadlo dětí	15 hod	sál	
KD	Košnice			
1.12.2013	1. adventní neděle (betlém)	17 hod	škola	Vojničky

Kontakty – pozor změna!!! ou-kostice@obeckostice.cz, tel.: 415 693 540, www.mesta.obce.cz/kostice